

Siunnersuummut nassuiaatit

Nassuiaatit nalinginnaasut**Aallaqqaasiut**

Nukissiorfiit ataavartumik nukissiorneq ukkatarineqaraluttuinnarluni mingutitsinngitsumut allanngoriartortitsineri inuiaqatigiinni qitiusumik suliaqartutut, aqutsinikkut annertuunik periarfissaqarpoq anigorniagassaqaarlunilu. Aammattaaq Nukissiorfiit iluarsaassinissamut annertuumik kinguaattooruteqaarluni kiisalu piffissami qanittumi ungasissumilu aalajaatsumik nukissiamik pilersuineri inuiaqatigiit qulakkeeriffiginissaannut pisariaqartunik nutaanik annertuunik aningaasaliinissamik pisariaqartitsilluni anigorniagassaqarpoq.

1986-imi naalagaaffiup GTO-mi suliffeqarfiata tiguneraniit, suliffeqarfiup Nukissiorfiit ullumikkut ingerlataani aqutsinikkut anigorniagassat ullumikkut allaanerulluinnarput. Naalakkersuisut aamma Nukissiorfiit akornanni pisariinnerusumik suliassat agguarsimanissaat qulakkeerniarlugu, Nukissiorfiit siulersuisulerlugit pisortalerlugulu marloqiusamik aqutsinermut ilusiliinissaq siunnersuummi siunertaavoq.

Naalakkersuisut Nukissiorfiit ingerlataannut nukissiornermut politikkikkut killissaliussanik aalajangersaasernerat ingerlaannassaaq, Nukissiorfiit killissaliussat taakkua iluanni suliffeqarfimmi aningaasaqarnikkut sunniuteqaarluartumik ingerlatsinissaq siunertarlugu nammineerluni atugassiiinnaassalluni. Tamatuma pinissaanut illuatungeriit piginnaatitaanerit pillugu paasiuminartunik ersarissunillu maleruagassaqaarnissaq pisariaqarpoq.

Siunnersuummi ajornarunnaarsinneqarput:

- Nukissiorfiit suliffeqarfimmi pisortaatitat saniatigut siulersuisunit aqunneqassasoq pillugu nalunaarummi aalajangersakkanik aalajangersaanikkut inatsimmi tunngavissanik pisariaqartunik tunngavissaqalersitsinissaq.
- Nukissiorfinnut siulersuisoqartillugu pisortaqaqtillugulu marloqiusamik aqutsinermut ilusiliinissaq.
- Aqutsisut akisussaaffiisa piginnaatitaanerisalu ingiaqatigiinnerunissaat.
- Nukissiorfiit inuiaqatigiinni siunertaqarneranut aammalu suliffeqarfittut imminut ingerlatitatut inissisimaneranut naleqqussakkamik aqutsinermut ilusiliinissaq.

2. Siunnersuummi immikkoortut pingaarnerit

1.1.1. Inatsisit atuuttut

Nukissiorfinnut inatsimmi tunngavissani Grønlands tekniske Organisationi pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 8, 19. december 1986-imeersoq malinneqarpoq. Peqqussummi §§ 1-imi, 3-mi aamma 4-mi suliffeqarfiup pilersinneqarnera, aaqqissuussaana, aqunneqarnera ingerlanneqarneralu pillugit makkua allassimapput:

”§ 1. Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussat Grønlands tekniske Organisationi, GTO, 1. januar 1987-imi tigussavaat.”

”§ 3. GTO Namminersornerullutik Oqartussat ingerlassaattut aaqqissuussaassaaq qullersaqarfia Nuummi inissitaalluni.

Imm. 2. GTO pisortamit aqunneqassaaq Naalakkersuisunit atorfinitsinneqartumit.

Imm. 3. GTO-mut ukiumut atugassiissutit Inatsisartut aningaasanut inatsisaatigut aalajangersarneqartassapput....”

”§ 4. Naalakkersuisut § 2-i imm. 1-imi taaneqartumik suliaassat isumagineqarnissaat qulakkeerniarlugu GTO-p aaqqissugaaneranut, ingerlanneranut aqunneqarneranullu erseqqinnerusunik aalajangersagaliorsinnaapput”

§ 3 malillugu Nukissiorfiit suliffeqarfiuvoq imminut ingerlatitaq, suliffeqarfiup toqqaannartumik politikikkut aqutsinerup ataaniinnera ilisarnaataalluni. Nunatta karsia suliffeqarfimmut toqqaannartumik akiliisussaavoq. Taamaattoq ingerlatsiviup nalinginnaasup paarlattuanik Nukissiorfiit pisuussutaanut tunngasut aammalu naatsorsuusiortarnera nunatta karsianut sanilliullugu ilaannakortumik immikkoortuuvuq. Naatsorsuusiortarneq pillugu aalajangersakkat ersarinnerusut Namminersorlutik Oqartussat suliffeqarfiutaasa nammineertitat naatsorsuusiortarnerat pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 24, 22. december 2017-meersumi aalajangersarneqarput.

Peqqussummi § 4-mi makkua allassimapput:

”§ 4. Atuisut innaallagissamik kiammillu pilersorneqarnerat Nukissiorfiit isumagissavaat, § 12 naapertorlugu.

Imm. 2. Kiisalu Naalakkersuisut erseqqinnersumik aalajangersagaat malillugit suliaassat allat Nukissiorfiit isumagissavaat.

Imm. 3. Nukissiorfiit aqunneqarnerat aaqqissuussaanerallu aamma suliffeqarfiup Naalakkersuisullu akornanni pissutsit pillugit Naalakkersuisut malittarisassiortassapput.”

07.07.2022

UKA2022/XX

Naalakkersuisut pingaarnertigut Nukissiorfinni aqutsineq ingerlatsinerlu akisussaaffigaat aammalu suliffeqarfiup ingerlatassat suliassallu suliffeqarfimmut pisussaaffiliunneqartut ingerlannerai nakkutigisussaallugu.

Assersuutigalugu Naalakkersuisut aalajangiinissaannut, suliffeqarfimmut aqutsisunik qullersanik atorfinitsitsinissamut soraarsitsinissamullu Naalakkersuisoqarfik inassuteqartarpoq. Suliffeqarfimmi sulisut allat Namminersorlutik Oqartussat aamma kattuffiup isumaqatiginninniarsinnaatitaasup pineqartup akornanni isumaqatigiissutit atuuttut naapertorlugit suliffeqarfimmi aqutsisunit atorfinitsinneqartarput soraarsinneqartarlutillu.

Nukissiorfiit aammattaaq suliffeqarfiup ingerlatsinerlut sanaartornermullu suliassaannik aaqquissuussineq, allaffissornikkut aqutsineq aningaasaqarnermillu aqutsineq nammineerluni isumagisarai.

Suliffeqarfiup imminut ingerlatitap Naalakkersuisoqarfiullu akornanni aalajangiisinnaatitaanerup agguagaanera pillugu makkua Inatsisartut ombudsmandiata nalunaarutaani 1999-imeersumi allassimapput:

” Pisortaqaqarfiup suliffeqarfiullu tapiiffigineqartarluni imminut aquttup akornanni pisinnaatitaanermut tunngasut aalajangersarniarnerat ataatsimut isigalugu ajornakusoortorujussuuvog, tassami taaguut “suliffeqarfik tapiiffigineqarluni imminut aquttoq” aningaasaliissuteqartarnermut tunngasuummat.

...

Ingerlatsinermi inatsiseqartitsinerlut tunngasut pillugit. Suliffeqarfik tapiiffigineqartarluni imminut aquttoq pisortaqaqarfiup iluani ingerlatsinermi oqartussaasutut nammineq ingerlasutut isigineqarpoq. Suliffeqarfik pisortaqaqarfiup ilaginngilaa.

Pisortaqaqarfiup qullersariiaartumik inissitsitersimaneq tunngavigalugu aammalu ilitersuisinnaanermut pisinnaatitaaffii inatsisitigut aalajangersagaannigitsumik suliassamik isumaginnittussanngortitaanermik tunngaveqarluni imaluunniit inatsit naapertorlugi pisinnaatitaanermik aalajangersaanermik tunngaveqarluni pisinnaapput. Suliffiup pisinnaatitaanera pisortaqaqarfiup inatsisitigut aalajangersagaannigitsumik suliassanik suliarinnittussanngortitaaneranik tunngaveqarpoq.

Pisortaqaqarfiup, ingerlatsinermi qullersatut oqartussaasuusup, suliffeqarfiup siulersorneqarnera suliffeqarfiullu tapiiffigineqartarluni imminut aquttup ingerlanneqarnera pingaarnerusutigut isumagisarivaa suliffeqarfiullu ingerlatassanik suliassiissutigineqartunillu ingerlatsineranik nakkutilliisuulluni.

Assersuutigalugu suliffeqarfimmi tassani pisortatut qullersaasumik atorfinitsilersnermi aamma soraarsitsinermi pisortaarfik Naalakkersuisunut aalajangiiffigineqartussamik inassuteqaateqartarpoq. Suliffeqarfimmi sulisut allat suliffeqarfiup pisortaanit atorfinitsinneqartarlutillu soraarsinneqartarput, Naalakkersuisut kattuffiullu pineqartup akissarsiat pillugit isumaqatigiinniarsinnaatitaasup akornanni isumaqatigiissutit atuuttut malillugit.

Suliffeqarfiup tapiiffigineqartarluni imminut aquttup aaqqissuussaaneq, aqutsineq suliffeqarfiullu ingerlatsinikkut sanaartugassatigullu aningaasaqarnikkut aqutsinera aammattaaq nammineq isumagisarai.

Taakku saniatigut pisortaarfip suliffeqarfiullu tapiiffigineqartarluni imminut aquttup akornanni ilitsersuuteqarlunilu pisinnaatitaaneq pillugu isumaqatigiissuteqartoqarsinnaavoq. Assersuutigalugu suliffiup ... pillugit pisortaarfip Suliffimmut ilitsersuutai taaneqarsinnaapput (...)”

Grønlands tekniske Organisationi pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 8, 19. december 1986-imeersumi § 3, imm. 2-mi allassimavoq Nukissiorfiit ”pisortamit aqunneqassaaq Naalakkersuisunit atorfinitsinneqartumit”.

Grønlands tekniske Organisationi pillugu Inatsisartut peqqussutaanni matuma siuliani taaneqartumi § 4-mi aamma nukissiamik pilersuineq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 14, 6. november 1997-imeersumi (nukissiamik pilersuineq pillugu Inatsisartut peqqussutaat) § 4, imm. 3-mi allassimavoq Namminersorlutik Oqartussat Nukissiorfiit ”aqunneqarnera” aamma ”aaqqissuussaaneqarnera” pillugit maleruagassanik aalajangersaanissamut piginnaatinneqartut, taamatullu aalajangersakkami kingulliullugu taaneqartumi aalajangersarneqarpoq Nukissiorfiit aamma Namminersorlutik Oqartussat imminnut attuumassuteqarnerat pillugu maleruagassanik ersarinnerusunik Namminersorlutik Oqartussat aalajangersaasinnaasut. Kisiannili tassani suut ersarinnerusumik pineqarnerisut aalajangersakkap piareersaalluni suliarineqarnerani ersarinnerusumik allassimasoqanngilaq, taamatullu ”aqutsisut” periusissatigut imaluunniit ulluinnarni aqutsisutut killissalersuisoqarani. Grønlands tekniske organisationi pillugu Inatsisartut peqqussutaanni § 3, imm. 2-mi tunngavissaatinneqarpoq Nukissiorfinni aqutsisut ataatsimoortut pisortaatitani inissisimasut.

Grønlands tekniske Organisationi pillugu Inatsisartut peqqussutaanni § 3, imm. 2-p oqaasertai eqqarsaatigalugit, taanna malillugu Nukissiorfiit ”pisortamit Naalakkersuisunit toqqarneqartumit aqunneqarluni”, Naalakkersuisut suliffeqarfimmi imminut ingerlatsitami aqutsisuni qullersaasut nalinginnaasumik aallaavigineqarneranut ataqatigiissillugu, Naalakkersuisut naliliipput Nukissiorfiit siulersuisunit pisortaatitanillu aqunneqartoq, tassani siulersuisut qullersatut aqutsineq

akisussaaffigalugu, pillugu aalajangersakkanik nalunaarummi aalajangersaanissamut piginnaatitsissuteqarneq imminermini pisariaqartumik inatsimmi tunngavissaliinngitsoq.

2.1.1. Siunnersuut

Nukissiorfiit Kalaallit Nunaanni pisortat ingerlatsineranni pineqartunut ilaatinneqarpoq aammalu naalagaaffimmi pisortallu ingerlatsinerannut inatsisitigut inatsisinik tunngaveqarnermut tunngaviusut malittussaallugit. Tamatuma malitsigisaanik Namminersorlutik Oqartussat tamakkiisumik Nukissiorfiit pigisaraa nakkutigisaralugulu, taamaattumillu suliffeqarfik aamma Naalakkersuisoqarfiup toqqaannartumik ataaniippoq, tassani Naalakkersuisut suliffeqarfimmut aqutsisuni qullersaallutik, tamatumani inatsimmi imaluunniit inatsisini tunngavissani atuuttuni allani allatut aalajangersaasoqarsimanngippat.

Inatsisissatut siunnersuummi, Nukissiorfiit suliffeqarfimmi pisortaatitaareersut saniatigut siulersuisunit aqunneqarnissaat pillugu aalajangersakkanik aalajangersaasinnaanissamut, Naalakkersuisut nukissiamik pilersuineq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni § 4, imm. 3 malillugu nalunaarummik aalajangersaanissamut inatsimmi tunngavissalerneqarput.

Nukissiamik pilersuineq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni § 4, imm. 3 naapertorlugu nalunaarummi aalajangersakkanik, qullersatut periusissatigullu aqutsinermik siulersuisuni inissisimalersitsisunik, atuutsitsilernissamut, Grønlands tekniske Organisationi pillugu Inatsisartut peqqussutaanni § 3, imm. 2-p allanngortinnissaa pisariaqarpoq, taamaattumik inatsisissatut siunnersuut Grønlands tekniske Organisationi pillugu Inatsisartut peqqussutaanni § 3, imm. 2-p allanngortinneqarnissaanut siunnersuummik matuminnga imaqarluni:

”Nukissiorfiit siulersuisunit pingaarnertigut aqutsinermik isumaginnittuusunit, aammalu pisortamit ulluinnarni aqutsinermik isumaginnittuusumik aqunneqarpoq. Siulersuisut Naalakkersuisunit toqqarneqassapput. Pisortaq siulersuisunit oqaaseqaammik piniareernermik kingorna Naalakkersuisunit toqqarneqassaaq.”

Aalajangersakkanik nukissiamik pilersuineq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni § 4, imm. 3 naapertorlugu nalunaarummi aalajangersakkanik, qullersatut periusissatigullu aqutsinermik siulersuisuni inissisimalersitsisussanik, atuutsitsilernerup kingunerisaanik marloqiusamik aqutsinermut ilusiliisoqartussaavoq, aktiaatileqatigiiffinnit ilisimaneqartumik, takuuk aktiaatileqatigiiffiit piginneqatigiiffiillu pillugit inatsimmut danskit nalunaarutaanni (ingerlatseqatigiiffinnut inatsit) § 111. Taamaalilluni tamatuma kingunerisaanik ulluinnarni aqutsisut pisortaatitani inissisimalissapput, qullersatut periusissatigullu aqutsineq siulersuisuni inissisimalissalluni.

2.1.2. Siulersuisut qullersatut aqutsisutut atuunnissaannut killissaliussat

Siulersuisut pisortaatitallu atuunnissaannut killissaliussat ersarinnerusut nalunaarummi aalajangersarneqassapput, ilanngullugit siulersuisunut ilaasortat amerlassusaat, piffissaq toqqaaffiususaaq, siulersuisut suleriaasissaannik aalajangersaaneq kiisalu pisariaqarpat siulersuisuni ataatsimiititaliamik/ataatsimiititaliamik siunnersuisartussamik pilersitsineq.

Tamatuma kingunerisaanik siulersuisut suliffeqarfimmi qullersatut periusissatigullu aqutsineq isumagisarilissavaat aammalu suliffeqarfimmi isumannaatsumik aaqqissuussaaneq qulakkiissallugu. Tassunga atatillugu siulersuisut inatsisini killissaliussat iluanni suliffeqarfimmi periusissatigut siunnerfiit aalajangersassavaat aammalu siunnerfiit taakkua angunissaannut aningaasaqarnikkut isumalluutiniq kiisalu eqqortunik piginnaasaqartunik pisariaqartunik tunngavissaqarnissaq qulakkiissallugu.

Suliffeqarfimmi pineqartumi aqutsisut aaqqissuussaanerullu eqqortuunissaasa qulakkeernissaa, siulersuisut pingaarnertigut akisussaaffigaat. Siulersuisut tassunga atatillugu pisortaatitanik piginnaasaqartunik atorfinitsitsinissaq kiisalu pisortaatitat suliaasaasa atorfininnermilu atugaasa aamma suliaassat siulersuisut pisortaatitallu akomanni agguagaanerisa aalajangersarnissaat akisussaaffigissavaat. Pisortaatitanik nakkutiginninnissaq aammalu nakkutiginninneq taanna qanoq ingerlanneqassanersoq malittarisassanik aalajangersaanissaq siulersuisut suliaassaraat. Tassunga atatillugu aalajangiinerit suut tunngaviusutut aamma/imaluunniit pingaaruteqartutut isigineqarnersut aammalu pisortaatitat siulersuisunit akuersissuteqarnissaq sutigut piniartassaneraat, nalinginnaasumik maleruagassiivigineqassaaq.

Tamatuma saniatigut suliffeqarfiup aningaasaqarnerata aningaasaatinullu tunngaviisa ajunngitsuunissaasa qulakkeernissaa siulersuisut pisortatigoortumik akisussaaffigaat, ilanngullugu suliffeqarfimmi aningaasaqarnermut tunngasunik nalunaarusiornernik siulersuisut ingerlaavartumik tigusaqartarnissaat, taamaalilluni aningaasaatini upalungaarsimanerup tamatigut isumannaatsuunissaa, eqqortumik naatsorsuutini allattuisarnissaq naatsorsuusiortarnissarluk qulakkeerneqassallutik, ilanngullugu akitsuutiniq akileraarutinillu tamaginnik akiliisarnerit, ukiumoortumik naatsorsuutit akuerineqartarnissaat, aarlerinaataasunik aqutsinermut pisariaqartunik suleriaaseqarnissaq.

Nukissiorfiit aalajangersimasunik aalajangiinissamut Naalakkersuisunit akuersissuteqarfigineqarnissamut Nukissiorfiit pisussaaffeqartut, ullumikkut inatsimmi imaluunniit nalunaarummi inatsisit naapertorlugu aalajangersaasoqarsimappat, aalajangersakkat taamaattut atuutiinnassapput.

Siulersuisunut ilaasortat atuuffimminni suliaassaminnik suliarinninnerminni piaaralutik imaluunniit mianersuaalliorlutik suliffeqarfik, Namminersorlutik Oqartussat imaluunniit allat ajoqusertippatigut, taakkua nalinginnaasumik taarsiinissamut pisussaaffeqalersinnaapput.

3. Pisortanut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu sunniutaasussat

Siunnersuutip atuunnerani Nukissiorfiit siulersuisunut aningaasartuutit akilissavaat. Nukissiorfiit Namminersorlutik Oqartussat iluanni ingerlatsivimmi oqartussatut nammineertutut sulii inissisimaannassaaq, suliaasaqarfimmut inatsimmi nalinginnaasumi aammalu nukissiamik pilersuinnermut suliaasaqarfimmi inatsimmi immikkut ittumi maleruagassiivigineqarluni. Suliffeqarfiup inuiaqatigiinni siunertaa allanngortinneqassanngilaq, aammalu Nunatta karsia suliffeqarfimmut tamarmiusumut sulii akiliisussaaginnassaaq. Siulersuisut katitigaanerat aamma akissarsiassat aalajangersarneqarnerat, suliffeqarfiup inuiaqatigiinni siunertaqarnera aammalu suliffeqarfiup sinneqartooruteqartussaanneginnera, suliffeqarfiullu aktiaatileqatigiiffiit nalinginnaasut akerlianik unammilleqatigiissitsivigineqannginnera eqqarsaatigalugit pissaaq.

4. Inuussutissarsiortunut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu sunniutaasussat

Siunnersuut inuussutissarsiortunut sunniuteqassanngilaq.

5. Avatangiisinut, pinngortitamut inuillu peqqissusaannut sunniutaasussat

Siunnersuut avatangiisinut, pinngortitamut imaluunniit inuit peqqissusaannut sunniuteqassanngilaq.

6. Innuttaasunut sunniutaasussat

Siunnersuut innuttaasunut aningaasaqarnikkut imaluunniit allaffissornikkut sunniuteqassanngilaq.

7. Sunniutaasussat allat annertuut

Siunnersuut allanik annertuunik sunniuteqassanngilaq.

8. Oqartussanut kattuffinnullu il.il. tusarniaaneq

Siunnersuut piffissami xx - xx 2022 tusarniaassutigineqarpoq

Siunnersuummi aalajangersakkanut ataasiakkaanut nassuiaatit*§ 1-imut***Nr. 1-imut**

Nukissiorfinnut siulersuisunik pilersitsisinnaasut, aalajangersagaq inatsimmi tunngavissaliivoq. Siulersuisut pisortaatitallu atuunnissaannut killissaliussat ersarinnerusut nalunaarummi aalajangersarneqassapput, ilanngullugit siulersuisuni ilaasortat amerlassusissaat, piffissaq toqqaaviusoq, siulersuisut suleriaasissaannik aalajangersaaneq aamma siulersuisuni ataatsimiititalianik/ataatsimiititalianik siunnersuisussanik pilersitsineq. Nalunaarut nukissamik pilersuineq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni § 4, imm. 3 naapertorlugu aalajangersarneqassaaq.

07.07.2022

UKA2022/XX

Siulersuisut oqaaseqaataannik piniareernerup kingorna pisortaq Naalakkersuisunit toqqarneqassaaq. Taamaaliornermi pisortamik suliffeqarfiup inuiaqatigiinni siunertaanut suliassaannullu naleqquttumik toqqaanissaq qulakkeerniarneqarpoq.

§ 2-mut

Aalajangersakkami siunnersuutip atuutilerfissaa allassimavoq. Siunnersuutigineqarpoq inatsisip allannguutaa ulloq 1. december 2022 atuutilissasoq.

ILANNGUSSAQ 1

Siunnersuut inatsimmut atuuttumut sanilliullugu	
<i>Oqaasertalerneqarnera atuuttoq</i>	<i>Inatsisissatut siunnersuut</i>
	§ 1 Grønlands tekniske Organisationi pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 8, 19. december 1986-imeersumi Inatsisartut peqqussutaanni nr. 18, 28. oktober 1993-imeersumi, Inatsisartut peqqussutaanni nr. 14, 6. november 1997-imeersumi, Inatsisartut peqqussutaanni nr. 5, 29. oktober 1999-imeersumi, Inatsisartut peqqussutaanni nr. 6, 21. maj 2002-meersumi aamma Inatsisartut peqqussutaanni nr. 10, 19. november 2007-imeersumi allanngortinneqartumi, makkua allanngortinneqarput:
§ 3, imm. 2: ” Imm. 2. GTO pisortamit aqunneqassaaq Naalakkersuisunit atorfinitsinneqartumit.”	1. § 3, imm. 2. imatut oqaasertalerneqarpoq: ” Nukissiorfiit siulersuisunit pingaarnertigut aqutsinermik isumaginnittuusunit, aammalu pisortamit ulluinnarni aqutsinermik isumaginnittuusumik aqunneqarpoq. Siulersuisut Naalakkersuisunit toqqarneqassapput. Pisortaq siulersuisunit oqaaseqaammik piniareernermik kingorna Naalakkersuisunit toqqarneqassaaq”
	§ 2 Inatsisartut inatsisaat ulloq 1. december 2022 atuutilerpoq.